

1926

G O S P O D A R

Št. 6.

Pozor pri nakupu umetnih gnojil.

Preden si nabavimo draga umetna gnojila, moramo biti gotovi, da bodo tudi res vsebovala tisto množino hranilnih snovi, ki smo jih v njih kupili. Najbolje jih je preskrbeti pri svoji gospodarski korporaciji (Kmetijski družbi, Gospodarski zvezi itd.), ali pa naravnost iz tvornice, ki nam mora jamčiti za vsebino. Najbolj negotov je nakup umetnih gnojil potom trgovcev ali raznih posredovalcev, ki nevelnega kmeta kaj radi opeharijo. Naj navedemo tukaj množino hranilnih snovi, ki jih morajo imeti posamezna pri nas najbolj običajna gnojila, če naj dobro učinkujejo:

čilski soliter 15—16% dušika,
žveplenokisli amoniak 19—20% dušika,
apneni dušik 16—19% dušika,
rožena moka 12—13%,
kostni superfosfat 17—18 fosforove kisline,
rudainski superfosfat 16—18% fosforove kisline,
Tomasova žlindra 15—17% fosforove kisline,
surova kostna moka 16% fosforove kisline in 4% dušika,
razključena kostna moka 26% fosforove kisline in 2 in pol odstotka dušika,
kalijeva sol 40 do 42% kalija,
kajuit 14—15% kalija.

Ker se pri večini umetnih gnojil ravna cena istih po odstotkih hranil, ki jih vsebujejo, je zelo važno, da dobimo le blago z zajamčeno vsebino hranil.

Dolenjska voščenka.

Dolenjska voščenka je naše domače jabolko, ki je razširjeno in splošno znano po litijskem, krškem, novomeškem, breziškem in deloma tudi laškem okraju. Središče, od koder se je to jabolko širilo, bi utegnili biti občina Studenec ali Raka, kjer se nahajajo jako stara drevesa. Davno znana je tudi v okolici Novega mesta, zlasti v topliški občini in po podgorju proti Kostanjevici. Dolenjska voščenka je debelo jabolko ploščato okrogle oblike. Proti muhi je vedno ožje, da je spodnja polovica dokaj večja nego zgornja. Navadno je tudi nekoliko enostransko razvita. Koža je izpočetka svetlo zelena, ko pa je jabolko godno, enakomerno porumeni, tako da je videti kakor bi bilo iz voska. Odtod tudi ime. Jako zanesljivo in značilno znamenje za pravo dolenjsko voščenko je rjavina, ki se razprostira okrog peclja do vrha jamice v obliki zvezde. Meso je rumenkasto belo, krhko, zelo sočno, sladkokiselkastega, prijetnega okusa, ki spominja nekoliko na okus pomaranč. Pri nas je malo jabolk, ki bi mogle glede okusa tekmovali z voščenko. Mnogi so pa mnenja, da ga sploh ni boljšega

jabolka. Godno je decembra in januarja. V dobri shrambi ne vene in ostane sočno do marca ali še dalje. — Sad je jako občutljiv za obliške in udarce, zato je treba pri spravljaju največje opreznosti. — V slabi shrambi koža čez zimo porjavi in zaradi tega sad izgubi lepo zunanost.

Drevo ima precej rogovilasto pobešeno rast, skoraj kakor kanadka. Že po tej čudni rasti, še bolj pa po bledezelenu listju se voščenke lahko ločijo od vseh drugih jablan. V mladosti jo je treba na vsak način obrezovati, ako hočemo, da se vrh razvije kolikor toliko enakomerno in pravilno. Voščenka raste sicer povsod, kjer ji ugaja podnebje (vino rodni pas), vendar pa ji najbolj prija tople, zavetne lege z močno, primerno vlažno zemljo. V suhih, peščenih tleh rodi bolj droban sad, ki rad prezgodaj odpada. Ako raste na ugodnih tleh in v zavetnih legah, je drevo razmeroma dosti rodovitno. Navadno obroditi vsako drugo leto, ponekod šele vanko tretje prav obilo. Za vetrovne lege ni, ker plodove rad otrese vihar, preden so zreli.

Dolenjska voščenka je jabolko za vino rodno podnebje. V mrzlejših krajih sicer tudi raste in rodi, toda sad je bolj droban in nima tistega izbornega okusa kakor dolenjski.

Kljub temu, da voščenka nima baš privlačne in zapeljive zunanosti (ker ni rdeča), jo vendar lahko prištevamo k najboljšim jabolčnim vrstam. Kdor jo okusi, je ne more prehaliti. Doslej se je vedno lahko izpečala, če je je bilo še toliko.

Drevje te vrste goji v večji meri drž. drevesnica v Kostanjevici. Cepiči se pa dobe povsod po Dolenjskem in sosednjem Stajerskem.

Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja.

Kako sadje in grozdje tako uporabiti, da bo v popolni meri služilo ljudski prehrani, ne pa zastrupljanju potom alkohola, je vprašanje, ki ga rešujejo strokovnjaki že leta in leta. Kakor v drugih strokah, napreduje znanost tudi v tej panogi. V Ameriki, Nemčiji, Franciji, Švici in drugih naprednih državah je o brezalkoholni uporabi poučena vsa javnost in se z vedno večjo vneto oprijema praktičnih preizkušenih metod.

Da se nudi vsem interesentom poučiti se vsestransko o tem vprašanju, namerava prirediti osrednja zadruga »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani o priliki *velesejma* (od 1. do 6. julija t. m.) *poseben tečaj*, na katerem se bodo izčrpno (teoretično in praktično) obravnavali vsi raznovrstni načini konzerviranja (*okuhanje sočiva, jagodičevja, sadja, sušenje in pridelovanje raznih sokov, brezalkoholnega mošta in vina v domačem gospodarstvu in v večjih obratih, ohranjanje svežega grozdja itd.*).

Tečaj je namenjen v prvi vrsti gospodarskim strokovnjakom, okrajnim ekonomom, voditeljem raznih zavodov,

gostilničarjem, sadjarskim, vrtnarskim in treznostnim organizacijam, zadrugam in kmetijskim viničarjem, ter sploh vsem, ki se za to panogo zanimajo.

Čas za tečaj je zelo primeren: ob vselejmu, ob pričetku počitnic.

Da se more sestaviti proračun in vse potrebno pravočasno pripraviti, mora zadruga že vnaprej vedeti, na kakšno udeležbo je računati.

Opozarjamo, da se radi velikih stroškov in obsežnih priprav tak vsestransko izčrpen tečaj (za voditelje) v doglednem času ne bo kmalu več vršil. Udeleženci tečaja, ki ga bo vodil gospodarski strokovnjak svetovnega slovesa, bodo po tem tečaju usposobljeni voditi v svojem okolišu in delokrogu take tečaje, kar bo mnogim pripomoglo do večjega ugleda in omogočilo vršiti tudi važno kulturno delo med narodom.

Interesenti iz cele države naj pošljejo čimprej (neobvezne) prijave osrednji zadrugi »Brezalkoholna Produkcija« v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10, nakar bodo prejeli prijavne pole in tudi natančnejša pojasnila.

Denar.

g Vrednost denarja 20. t. m. V zadnji dobi je vsled stalne krize v naši notranji politiki dinar nekoliko nazadoval in je notiral v Curihu 9.12 centimov. Temu primerno so tudi tuje valute na naših borzah nekoliko poskočile, izvzemši francoskega franka, ko stalno nazaduje. Tako se je plačeval na borzah v Zagrebu in Beogradu 1 angleški funt šterling 277 Din, 1 dolar 58.80 Din, 1 nemška marka 13.55 Din, 1 švicarski frank 10.97 Din, 1 avstrijski šiling 8.03 Din, 1 francoski frank 1.94 Din, 1 italijanska lira 2.29 Din, 1 češka krona 1.69 Din, 1 grška drahma 0.81 Din, 1 bolgarski lev 0.38 Din, 1 rumunski lej 0.23 Din, 10.000 madžarskih kron 7.96 Din.

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Trgovanje na naši borzi je v zadnjem času bolj mrtvo. Blago se prodaja v vagonških pošiljkah postavljeno v Ljubljano ali na mejo ali na oddajno postajo. Cene veljajo za 100 kg. — Prodajala se je: Pšenica domača 76—77 kg težka na nakladalni postaji 305 Din, ista postavljena na vsako slovensko postajo 317 Din, rž domača v Beltincih 210 Din, oves rešetani postavljen na vsako slovensko postajo 173 Din, koruza času primerno suha, na nakladalni postaji 130 Din, ista postavljena v Postojno 170 Din, koruza inzulanka v Postojni 185 Din, ajda v Ljubljani 260 Din, proso rumeno v Beltincih 210 Din, krompir beli v Beltincih

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

76 Din, čebulček na nakladalni postaji 6.50 Din, seno pošiljko stisnjeno na slovenski postaji 60 Din.

g **Položaj na žitnem tržišču.** Po velikonočnih praznikih so se žitne cene na glavnih žitnih tržiščih nekoliko zboljšale. Ta okrepitev cen je nastala v Ameriki ter se je prenesla v Evropo in tudi k nam. Ta porast je utemeljen spričo obsežnih zaključkov za Evropo, pred vsem za Nemčijo. Vendar ni pričakovati, da bodo te cene trajale, ker so vesti o stanju novih posevkov ugodne. — Po uradnih podatkih kmetijskega ministrstva je stanje posevkov po vsej državi ugodno in je pričakovati dobro letino. Tudi Amerika zelo ugodno ceni svojo letino, in sicer smatra, da bo letošnja žetev ozimne pšenice dosegla 528 milijonov bushelov proti 399 milijonom lanskega leta. Nazadovanje pokazuje rž, ki se ceni na 45 milijonov proti 49 milijonov bushelov v l. 1925. V Indiji in Avstraliji je padel dež, ki je izgledel zelo zboljšal. Izgledi v Kansam se cenijo za 20 odstotkov boljše od lani. Tudi iz Rusije prihajajo ugodna poročila. — H koncu poročila Mednarodni poljedelski zavod iz Rima, da preostaja od 1. januarja letos pa do začetka žetve v ekvivalentnih državah 124 milijonov meterskih stotov za izvoz, uvozne države pa bodo v tej dobi potrebovale samo 92 milijonov meterskih stotov žita. — Češka vlada je odredila, da bo od 21. t. m. dalje uvez žita, kruzice, stročnice, moke in mlevskih izdelkov v Češkoslovaško dovoljen samo s predložitvijo izvoznih spričeval. — Iz vsega tega je domnevati, da bodo cene žitu tekom prihodnjih mesecev najbrž precej nazadovale.

g **Tržišče za lesom.** Lesna kupčija je se vedno bolj mrtva, vendar pa nekoliko boljša nego pred mesecem dni. Na ljubljanski blagovni borzi se kupčuje za vagonске dobave postavljene na mejo ali pa naložene v vagon na oddajni postaji. Cene tu označene veljajo za kubičen meter lesa, če ni drugače povedano. Plačevali so se zadnje dni: hrastovi plohi na meji Din 1280, hrastovi plohi neobrobjeni na meji Din 1125, bukovi plohi neobrobjeni na meji Din 500, hrastovi hlodi na meji Din 600, tramci ostrorobno tesani na meji Din 450, hrastovina merkantilna I. in II. ostroroba, postavljena na Sušak Din 1250, gabrovi hlodi, zdravi, čisti, na nakladalni postaji Din 440, hmelovke 7—8 metrov dolge na nakladalni postaji po komadu Din 5.

g **Položaj na tržišču jajc.** Povpraševanje po jajcih je v zadnjem času precej popustilo in cene so zopet začele padati. Nakupne cene v naši državi se gibljejo med 65 in 75 par za komad. Na drobno se v Ljubljani in Mariboru prodajajo povprečno po 1 Din in boljše blago po 1.25 Din komad. Največ našega blaga se izvažata v Nemčijo, Švico in Italijo. Cene 125—130 švicarskih frankov za zabojo franko Buchs, v Londonu 12 šilingov za 120 komadov, v Italiji 600 do 620 lir zabojo franko meja, na Dunaju 1300 avstr. kron za komad. — Dovozi so poveslo obilni.

g **Gospodarska cena.** Ljubljana, notira sledeče brezobvezne cene: za gnojila: kajnit Din 100.—; kalijeva sol Din 150.— 42%; rudniški superfosfat 16% vrste po 50 in 100 kilogramov Din 96.—; tomaževa žilindra 18% vrste po 100 kg & Din 140.—; razklejana kostna moka Din 110.—;

za cement: v juta vrečah, splitski »Titan« ali »Salona« Din 60.—; cene veljajo pri odjemu originalnih vreč, pri vagonskih pošiljках se cene primerno znižajo na fko vsake postaja; krmila: klajno apno v vrečah po 50 kg & Din 4.—, pri manjšem odjemu Din 5.—; lanene tropine & Din 3.50; otrobi drobni Din 1.80; otrobi debeli Din 2.05; semena: domača detelja, črna, predenice prosta, po Din 25.—; lucerna, predenice prosta, po Din 25.—; krmilna pesa rdeča »Mamuth« ali »Eckendorfer« Din 13.50; krmilna pesa »Mamuth« ali »Eckendorfer« Din 13.— rumena; travna mešanica Din 12.50; mačji rep Din 12.—; vino-gradniške in kmetijske potrebine: galica modra po najnižji ceni; žveplo »Floristella« dvojnorafinirano Din 8.30; trierji (žitni čistilniki tvrdke Heid) znamke IA Nin 2400.—; trierji (žitni čistilniki tvrdke Heid) znamke IB Din 2300.—; gepeljni na 36 obratov Din 3500.—; gepeljni na 24 obratov Din 2500.— do 3000.—; slamoreznica na motor Din 4000.—; okopalniki Din 1000.—; ročne slamoreznice Din 1000.— do 8000.—; stiskalnica za grozljje Din 1500.— do 2000.—; mlinci za sadje Din 1920.— do 2800.—; reporeznice Din 450; robkači za koruzo Din 1400.—; plugi železni po Din 500.—; gnojilne sesalke od Din 750.— do Din 1000.—. Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji kakor vodne sesalke, čistilniki (pajetni), brane poljedelske in travniške, brzojarilniki, brusi za kose itd.

g **Znižanje cene soli.** Finančno ministvo je odredilo, da se s 1. majem zniža cena soli za 50 par pri kilogramu. Tako bo stala morska sol 2.40 Din (sedaj 2.90 Din), sol v zdrobu 2.50 Din (sedaj 3 Din), za ribiče bela morska sol Din 1.20, siva 1.15 Din za kilogram.

g **Tržišče mlečnih proizvodov.** Cene mlečnih proizvodov, maslu in siru so na Dunaju primeroma nizke. Niso se zboljšale zlic temu, da je domači dovoz slab, ker ima inozemstvo dovolj blaga na trgu. Cene maslu so celo nekoliko padle, ker so dospele vesti o nazadovanju cen na Danskem in Nizozemskem. Sirovo maslo stane na Dunaju od 5.70—7.70 šilingov za 1 kg (Din 45.60 do 61.60), sir švicarski ementalški 5.80 do 6.50 šilingov (Din 46.40—52), avstrijski pol-entalški 4.40—5.40 šilingov (Din 35.20 do 43.20) gorgoncola 5.30 šil. (Din 42.40), francoski roklort 5.80—6.40 šil. (Din 46.40 do 51.20).

Živina.

g **Živinski sejem v Mariboru 13. t. m.** Ta sejem je bil prav dobro obiskan. Prignali so 595 glav živine, in sicer 14 konj 12 bikov, 163 volov, 397 krav in 9 telet. Kupčija je bila prilično živahna in zadovoljiva. Prodanih je bilo 346 glav, od tega 73 v Italijo in 16 v Avstrijo. Značilno je, da se cene dvigajo. Za kilogram žive teže se je plačevalo: vprežni volj Din 7—7.50, biki za klanje in klavne krave, debele Din 7 do 7.50, plemenske krave Din 5.50—6.75, krave za klobase Din 3.50—4.50, molzne in breje krave Din 6.50—7, mlada živina Din 6.50—8.75. Meso se je prodalo za 1 kg: govedina Din 8—19, teletina Din 12.50—20, svinjina Din 10.50—17.20.

g **Poziv živinorejcem radovljiskega okraja!** Okrajna živinorejska odbora za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora prevzemata še nadalje po tri do štiri mesece stare bikce, ako izhajajo od prav dobrih molznic in od lepih, licencovanih bikov. Komur skoti krava lepega bikca, naj to takoj sporoči z dopisnico okrajnemu ekonomu v Radovljici. Ako je dotični posestnik pripravljen, rediti lastnega bikca za pleme do starosti 3½ leta, mu izplača

POROČNI PRSTANI F. ČUDEN PREŠERNOVA ULICA

odbor pri prevzemu bikca polovico vsote, katero je bikce po krajevni tržni ceni za teleta vreden ter doda zraven še do 50% poviška za pravilno vzrejo. Višina poviška v odstotkih je odvisna od pravilnosti odstavljanja in krmljenja teleta. Ako doseže tak bik pozneje pri licencovanju vsaj 24 točk ocene, izplača odbor rejcu naknadno še 10% od celotne nakupne cene v odgovarjajoči valutni vrednosti dinarja. Nadalje izplača odbor rejcu, kadar bo bik star 2½ leta in ako bo takrat zadovoljivih životnih oblik in v dobri plemenski rejnosti, še naknadno nagrado v iznosu 20% od svoječasne celotne nakupne zneska na podlagi odgovarjajoče valutne vrednosti dinarja. Za posestnike, ki bi hoteli take odbrane in pod nadzorstvom odbora vzrejene bikce prevzeti od drugega posestnika, veljajo popolnoma enake, odgovarjajoče ugodnosti. Interesentje se vabijo, da sporočijo svoje naslove okr. ekonomu v Radovljici, ki jim da vsa še morda zaželjena pojasnila. — Tajništvo okrajnih živinorejskih odborov v Radovljici.

Razno.

g **Razvoj naše zunanje trgovine.** Carinska statistika, ki je bila objavljena za leto 1925., nam podaja uvozne številke, ki dosegajo 1,513.862 ton v vrednosti 8.752.878.739 papirnatih, odnosno 769 milijonov 273.638 zlatih dinarjev. Izvoz pa je znašal 4,398.466 ton v vrednosti 8,904.5 mil. papirnatih dinarjev ali 783.3 mil. zlatih dinarjev. Izvozni prebitok nad uvozom je torej dosegel 151.6 milijonov papirnatih, odnosno 14 milijonov zlatih dinarjev. (V l. 1924. je prebitok znašal 1317 milijonov papirnatih dinarjev.) To je druga aktivna trgovska bilanca po prevratu. Zanimivo je, kako se je naša zunanja trgovina razvijala izza 1919. — Odstotno razmerje vrednosti uvoza nam prikazuje naslednje številke.

Leta	Izvoz v odstotkih	Uvoz
1919	23	100
1920	38	100
1921	60	100
1922	57	100
1923	97	100
1924	116	100
1925	102	100

Ta pregled nam prikazuje, kako se je naša zunanja trgovina boljšala od leta do leta. Prva štiri leta po končani vojni je bila produkcija slaba, zato uvoz mnogo večji nego izvoz. 1923. l. se je nekoliko zboljšalo in zadnji dve leti smo postali aktivni. V lanskem letu se izvoz pa ni razvijal tako, kakor se je pričakovalo. Cene kmetijskih proizvodov na svetovnem trgu so namreč lani spričo ugodne svetovne letine močno padle in zato so se morali tudi naši agrarni produkti izvažati krepkejši nego 1924. leta. Zato je množina izvoza 1925 sicer večja, vrednost pa manjša nego 1924. leta.

Pošljite naročnino!

Kakor smo rekli že zgoraj, so to vsaj glede porabe navedenih pridelkov za krmo samo približne cenitve, ker je točne podatke za enkrat še itak nemogoče ugotoviti, vendar bo vsak poznavalec razmer pritr dil, da nekako odgovarjajo dejanskim razmeram. Že iz tega računa pa tudi takoj na prvi pogled razvidimo, da pridelamo najvažnejšega hraniva, to je žita mnogo, mnogo premalo celo za prehrano kmetiškega prebivalstva samega, dočim nam pa preostane nekaterih drugih pridelkov nekaj tudi za izvoz (n. pr. krompirja, sadja itd.).

Z vedrim in veselim licem pričenja vsako pranje pri katerem se uporablja milo „Gazela“

Brez truda, hitro in temeljito učinkuje to priznano
milo. Vsak fločič kos pa vrhusega
vsebuje pravi zlatnik.
Našli ga boste tudi vi, ako boste kupovali le to naše
res pravo gospodinjsko milo.

Današnje stanje slov. kmetijstva.

Gospodarska in socialna slika. — Napisal Fran Erjavec.

Vrsta pridelka	Celokupni letni povprečni pridelki v Sloveniji v q	Poraba		Čisti ostanek v q	Odpade torej na vsako glavo		
		na 1 ha	skupaj q		vsakega pridelka	skupaj q	vsakega prebivalca v Sloveniji letno kg
pšenica	510.000	180	98.000	—	415.000	40-	61-8
ječmen	166.000	190	36.000	65.000	66.000	6-2	9-8
rž	239.000	180	50.000	48.000	141.000	13-2	21-
ovcs	215.000	170	22.000	300.000	primanjkljaj	—	—
proso	66.000	25	2.000	1.300	62.700	5-9	9-3
ajda	115.000	100	21.000	5.500	88.500	8-3	13-2
koruza	491.000	35	15.000	300.000	176.000	16-5	20-2
stročje	100.000*	150	20.000	2.000	78.000	7-3	11-6
krompir	2.589.000	1500	230.000	647.000	1.712.000	170-	255-
repa	2.300.000	—	—	2.070.000	290.000	21-6	34-3
zajle	240.000	—	—	12.000	228.000	21-4	33-9
vino	509.000 hl	—	—	—	509.000	47-8	75-8
jabolka	694.000	—	—	—	625.000	58-6	93-
bruske	229.000	—	—	11.000	218.000	20-4	32-5

* Ležaje črke tu in v naslednjih statističnih pomenjajo približno število.

Narodna enciklopedija, 6. zv.

V zadnji dobi je izšel šesti zvezek Narodne Enciklopedije, katero delo je za naše kulturno življenje največjega pomena. Ta zvezek vsebuje besede Drenovaca Finžgar. S 7. in 8. zvezkom svršava prva knjiga in se zaključi v latinski izdaji s črko H. V šestem zvezku so obravnavani nekateri predmeti in osebe, ki bodo zanimale predvsem nas Slovence, posebno pa še naše kmete. Izmed slovenskih mož so opisani naš največji prirodoslovec Fran Erjavec (1834—1887) ter naš sedanji ljudski pisatelj in urednik »Socijalne misli« Fran Erjavec ml. Pa tudi Fran Finžgar naš najboljši sedaj živeči romanopisec je dobil še tu mesta. Naveden je tudi pisatelj »Naše živinoreje« in »Domačega živinozdravnika« Franjo Dular.

Med drugimi splošno važnimi podatki iz zemljepisja, zgodovine in narodnega go-

spodarstva nam pade v oči popis Emone — stare Ljubljane — in Fale, kjer je naša največja električna centrala. Žal da je ta zelo površno opisana. Tudi naš Etnografski muzej je naveden.

Tudi kmetijstvo pride nekoliko na svoj račun. Pod besedo »Ergela« čitamo opis vseh žrebčarn v naši kraljevini, ki jih je 5 državnih in 19 zasebnih. Naveden je med drugimi angleski polkrvni in polnokrvni konj, ki je nekako najboljše vzrejeno konjsko pleme na svetu. Od »engleskih svinj« čitamo, da ima ta dežela šest različnih prasičjih pasem: jorkširska, berkširska, linkolnska, kornvalska, suseks in sufalk. Prvi dve smo mi rabili svoj čas za zboljšanje našega domačega prasiča.

Duhan — tobak je naveden bolj statistično. Iz teh podatkov posnemamo, da smo 1924. l. pridelali 3380 vagonov tobaka, od katere množine je največ dala Južna Srbija (38,7 odstotkov), po njej Vojvodina

(20 odstotkov) in Hercegovina (18 odstotkov). Doma ga porabimo okroglo 1200 vagonov, ostane nam za izvoz 2000 vagonov. S pridelovanjem tobaka se v naši državi peča 162.602 kmetovalca, ki so ga zasadili za 31.602 hektarja. Povprečno se pridelava na 1 hektar od 752 do 1078 kg tobaka, kakor je pač letina.

Večkrat čitamo o »ekstenzivnem gospodarstvu« nasproti »intenzivnemu gospodarstvu«, kateri pojmi so priprostemu bralcu manj jasni. »Ekstenzivno« je gospodarstvo, za katero se potrebuje malo kapitala (poslopja, zboljšave, stroji, živina) in malo dela. Zemlja se v splošnem slabo izkorišča; na pr. naše planine, javni ali občinski pašniki. »Intenzivno« gospodarstvo zahteva, da se zemlja z umnim, marljivim obdelovanjem in gnojenjem čim najbolj izkoristi. V Sloveniji imamo večinoma intenzivno gospodarstvo, ker nam mora zemlja večinoma dvakrat letno roditi. —

KAJ PRAVITE NA TO

ako se pogledate v ogledalu in Vam začne Vaš obraz in lasje delati skrbi? Za pravo nego Vaše polti, Vašega obraza in Vaših rok ter za popolno nego las dobite dva preizkušena proizvoda. Poznanci pravijo: od dobrega najboljši! I. Feller-

Tudi druge male članke dobimo v tem zvezku, iz katerih si lahko temeljito izpopolnimo svoje znanje.

Narodna Enciklopedija izhaja v založbi Bibliografskega zavoda v Zagrebu (Gunduličeva ulica 29) v mesečnih zvezkih po 45 Din — proti predplačilu po 40 Din. Dobi se jo pa v vseh knjigarnah.

Hrastov okrogel LES

tudi CELE PARCELE ali GOZDOVE, KUPUJE »ZORA« d. z. o. z. v Črnomlju. 1537

STARO ŽELEZO

in stare KOVINE vseh vrst kupuje FR. STUPICA, trgovina z železino in poljedelskimi stroji — Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1. 1905

Strojno mizarstvo M. GOGALA na Bledu, sprejme 1 do 2 učenca za 3 letno učno dobo po krepka primerni odškodnini. — Istotam se kupi vsaka množina trdih in mehkih DESK in PLOHOV. 2378

Najpopolnejši **STOEWER** šivalni stroji za šivilje, krojače in živiljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki L. Baraga, Ljubljana Seisenburg, ul. 6/1. Brezplačen pouk. 15 letno jamstvo.

30% popusta elektr. motorji, 3 letno jamstvo, žarnice kakor tudi vse elektr. material, kupite dobro in poceni pri **ELEKTRO-COMP.** Ljubljana, Sv. Petra c. 25

Uspešno zdravljenje golše.

Med najvažnejšimi odkritji je zdravljenje golše in debelih vratov s jodovo zdravilno soljo. Sloviti dunajski učenjak, vseuklični profesor Dr. vit. Wagner pl. Jauregg in mnogi drugi zdravilni sklicujejo se na tozadevne izkušnje in poročajo o nestvilnih ozdravljenjih; v Švici so na primer z gošami obolele ljudi celih krajev opustili te nadloge. Gre tu za povsem neškodljivo zelo učinkovito zdravljenje s pitjem, ki prav posebno izločno vpliva tudi na splošni počutje. Nale zdravilne soli so že tisoče osvobodile golše in debeloga vrata. Zahtevajte naša poročila o zdravljenju in vprašani, kateri bo zelo rad pritril vaš zdravnik. Osnovni smo razpisilnice v vseh državah in Vam pošljemo

popolnoma zastonj naš popis, ki Vas bo zanimal. Doplačila zadolga in takoj Vam ga doposlamo. **August Märzke, Berlin-Wilmersdorf Bruchsalerstr. 5. abt. 925.**

jeva prava kavkaška Elsa pomada za obraz in kožo čuva mladost in lepoto ter je najmočnejšega učinka zoper pege, sojedce, nečisto polt, rdeče in hraka gube. Z redovito masažo se odpravijo tudi gube z obraza. II. Fellerjeva močna pomada za lasse odstranjuje perhlijaj, preprečuje izpadanje las in prerano osivlost, krhke lasse napravi mehke in

Edino najboljši šivalni stroji in koleša za rodbino, obrt in industrijo so le Jos. Petelinca Gritzner, Adler Najnižje cene! Tudi na obroke! Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vезenju brezplačno. Večletna garancija.

Krila

za dame, moderno izdelana, trpežno šport krilo Din 75—, enobarvni ševjot Din 100—, modno-rižasto ali karo Din 140—, tenis-krilo Din 190—, kakor tudi bluze, plašče, kostume ter sploh vsi konfekciji za dame in etroke razpoložljivi po zelo znižanih cenah veletrgovina

R. STERMECKI Celje št. 19.

Vzorce razne manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami pa zastonj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povzritev vožnje. — Trgovci engros cene.

Fabiani & Jurjovec LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

Velika zaloga moškega in ženskega blaga za spomladanske in letne obleke. Lepa izbira avilnih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite pe vzorec.

Pozor krojači, šivilje in nešivilje z dežele!

Popolnoma urezati obleko po vsakem modnem listu se naučijo v Krojni šoli na Starem trgu 19 v Ljubljani. Tečaj se prične 3. maja. Za krojače pouk o čepicah. Izdaja modnih listov s slovenskim učnim poukom; cena 120 Din polletno. Absolvent tečaja ima ugodno priliko skozi šolo dobiti ceneje šivalni stroj na ugodne plačilne obroke. Vpisovanje celodnevno. Krojni pouk potem pošte. — Revnejšim učencem tečaj ceneje. 2682

Zlatnike v Zlatorog terpinovnem mišu so našle sledeče osebe: Ana Lampe, Ljubljana, Gosposvetska cesta; Nežika dr. Segenšek, Ljubljana, Rimska cesta 24; Micka Zoran, Ljubljana, Bohoričeva ulica; Helena Iskra, Poljče pri Lescah; Frančiška Zupančič, posestnica, Gatina pri Grosupljem; Blaž Sodin, posestnik, Bukovčak pri Celju; Pavla Vinček, Glince-Vič; Angela Berlič, Zapuže - št. Vid; M. Blažič, Zabrdo pri Velenju; Marija Lednik, Arija vas pri Petrovčah. 2612

Vajenca sprejemem. - Jos. Furjan, kroj. mojster in organist. Studenec-Ig št. 29.

Dva dobra GOZDNA TESAČA sprejemem za daljše delo. JOŽE ORAZEM, župan, MOSTE pri Ljubljani. 2523

Vabilo k rednemu občnemu zboru Kmetijskega društva v Srednji vasi, ki se bo vršil 2. maja 1926 ob 3 popoldne v uradnih prostorih. — Vsporedi: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje rač. zaključka za leto 1925. 3. Stučajnosti. NAČELSTVO.

voljne. Cena obeh pomad je enaka. Za poizkus 2 lončka od ene vrste ali po 1 lonček od obeh vrst Elsa pomad že obenem z zavojino in poštnino za 38 Din ali samo proti naprej poslanemu denarju, ker je po povzetju poštnina za 10 Din višja. Naročila nasloviti: lekarnarju Eugen V. Feller, Stubičica Donja, Elsatrg 16, Hrvatska.

Redni občni zbor osrednje čipkarske zadrúge r. z. o. z. v Ljubljani se bo vršil v nedeljo dne 16. maja 1926 ob 10 popoldne v spodnjih prostorih I. del. konsumnega društva v Ljubljani, Kongresni trg 2, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje za pisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Čitanje reviz. poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925, in sklepanje o razdelitvi čistega dobička. 5. Dopolnilna volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Stučajnosti. - V slučaju, da bi navedeni občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno ob vsaki udeležbi. 2671

Poziv društvom!

Društva, ki imajo event. tamburaške instrumente, pa jih ne rabijo, se naprošajo, da jih prodajo šenskemu katol. prosv. društvu. - Ponudbe naj se pošljejo društvovnemu predsedniku na naslov: Jos. Naberger, Ljubljana VII, Šolska ulica III/12. 2632

Ugodna prilika.

Valed velike založbe in da si pridobi še več odjemalcev, je sklenila trdka F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29 prodajati volneno in polvolneno blago za moške in ženske obleke od 22. aprila do konca maja t. l. s 20 odstotkov pod že itak povsod znano, najnižjo cenno. — Pridite! Prepričajte se! — Izplačala se: Vam bo pot! 2651

Vinogradniki

nabavite si brizgalne znamke Kmet. Te delujejo sigurno, dobe se po zmerni ceni, s 3-letno garancijo. Imam v zalogi tudi bakrene žganjarske kotle. FERDO KMET, klepar, Trebnje.

POZOR!

Gozdni posestniki naj ne zamudijo prilike lupljenja smrek. Kupim vsako množino dobro ohranjenega SUHEGA LUBJA. — Ponudbe blagovolite nasloviti na A. SMREKAR STICNA. — Iz prijaznosti se dobilo pojasnila na sejnih na stojnici PERKO.

HALO! HALO!

Micika! Ali pojdes letos k sv. birni? — Ah seveda, Anica, oče so mi že za čevlje usnje kupili. Micka: Meni bodo pa mamica čevlje kupili. Moi oče kupi usnje vedno na sejmu na stojnici Perko. Anica: Moja mamica bodo pa čevlje kupili pri Perkotu na sejmu! Saj Perko prodaja tudi čevlje! Saj že vsa Slovenija govori: Kdor hoče svojo družino dobro obuti, naj kupi čevlje in usnje na sejmu v žužemberku, Bučki, Semiču, Veseli gori, Lukovici, Ceburu, Preziđu, Travi, Cerknici, Ložu, Litlji, Kočevju in Črnomlju

na stojnici Perko!

Došla je velika množina lepih ŠTOFOV, KAM-GARNOV in drugega manufakturnega blaga po zelo ugodnih cenah pri Mihaelu LAPUHU, školjka Loka, Spodnji trg. 2501

Vajenca vestnega in poštenega, sprejme Ivan Erman, čevlj. m., Valvazorjev trg 1.

Preklic. Prekličejo se vse izmišljene govorice, katere sem govorila o Mežnar Ivanu. - ANA URBANIJA, Moravce. 2668

Perica srednjih let, pridna, snažna in vestna, se sprejme v stalno službo. One, ki so pri strojih vajene, imajo prednost. - Ponuditi se je v hotelu »Slon«, Ljubljana. 2558

»Koliko mleka dajo vaše krave vsaki dan?«
»Približno osemdeset litrov.«
»In koliko ga odprodaste?«
»Največ dvesto litrov.«